

Univers Pedagogic

Nr. 12 (848),
23 martie 2023

Săptămânalul pedagogilor din toată țara!

pro

Premieră! Instituțiile de învățământ profesional tehnic participă la Programul ERASMUS+ al Uniunii Europene

Directorii școlilor profesionale au participat recent la o sesiune de informare privind oportunitățile Programului Erasmus+ al Uniunii Europene. Evenimentul a fost organizat de Ministerul Educației și Cercetării în colaborare cu Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova, Oficiul ERASMUS+ Moldova și Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale din România.

Noul cadru al programului Erasmus+ 2021-2027 permite

școlilor profesionale din țara noastră să participe la proiecte de consolidare a capacităților în domeniul educației și formării profesionale. Aceste proiecte presupun acțiuni de cooperare internațională, bazate pe parteneriate multilaterale între organizațiile active în domeniul educației și formării profesionale din țările asociate la programul Erasmus+ (statele UE, Islanda, Macedonia de Nord, Turcia, Norvegia, Serbia și Liechtenstein) și din țările terțe, care nu sunt asociate la program, cum este Republica Moldova. Aceste inițiative au scopul să susțină relevanța, accesibilitatea și capacitatea de adaptare ale instituțiilor de educație și formare profesională.

Prezentă la eveniment, secretara de stat a MEC, Galina Rusu, a menționat că în anul 2022 de prevederile Erasmus+ au beneficiat două proiecte cu implicarea instituțiilor din țara noastră. Astfel, unul dintre acestea prevede instituirea unui sistem de formare profesională pe tot parcursul vieții, inclusiv la distanță, pentru optimizarea managementului calității îngrijirii și a riscurilor pentru sănătate în Republica Moldova și Azerbaidjan. Parte a consorțiilor este, pentru prima dată, o instituție de învățământ profesional tehnic din Republica Moldova - Centrul de Excelență în Medicină și Farmacie „Raisa Pacalo”. Cel de-al doilea proiect prevede crearea unui Centru pentru Educație Antreprenorială și Asistență în Afaceri.

Secretara de stat a felicitat instituțiile câștigătoare și a îndemnat reprezentanții instituțiilor de învățământ profesional tehnic să accepte provocarea și să participe activ la apelurile de propuneri ale Programului Erasmus+ pentru domeniul formării profesionale.

În prezent, în Republica Moldova activează 90 de instituții de învățământ profesional tehnic, cu un număr total de peste 45 de mii de elevi.

Tarife noi pentru remunerarea evaluatorilor de manuale

Guvernul a majorat tariful minim pentru remunerarea specialiștilor implicați în evaluarea proiectelor manualelor școlare, la inițiativa Ministerului Educației și Cercetării. Astfel, tariful minim pentru o coală de autor (16 pagini de text) va fi de 550 de lei față de 15 lei, cât era anterior. O decizie în acest sens a fost aprobată la ședința de astăzi a Guvernului.

în septembrie 2024, elevii din țara noastră vor avea manuale noi la majoritatea disciplinelor școlare. Prima tranșă de manuale noi - 43 de titluri - va ajunge în școli până la începutul anului de studii 2023-2024, iar celelalte 67 de titluri vor fi editate până în septembrie 2024.

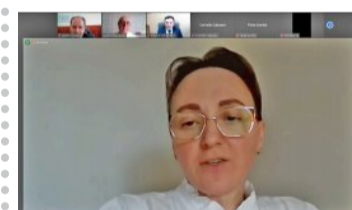
În cadrul unor ședințe cu reprezentanții editorilor, Anatolie Topală a solicitat implicarea celor mai experimentate și calificate cadre didactice, pentru pregătirea proiectelor de manuale care să corespundă rigorilor în domeniu, dar și așteptărilor elevilor și cadrelor didactice.

Conferința științifico-practică internațională „Educație prin cercetare pentru o societate prosperă”, ediția a X-a

Recent în cadrul Facultății de Biologie și Chimie a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău a avut loc a X-a ediție a Conferinței științifico-practice internaționale „Educație prin cercetare pentru o societate prosperă”.

400 de participanți din Republica Moldova, România, Franța, Ucraina. Au fost prezentate comunicări în baza experienței didactice, rapoarte științifice în baza cercetărilor realizate, care au fost abordate în ședința în plen și cele 4 secții: Realizări actuale ale chimiei și protecția mediului; Biodiversitate și ecologie; Materiale noi și biotehnologii; Tendințe

În deschiderea Conferinței au rostit cuvinte de salut Diana Antoci, prorectorul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău; Dan Selișteanu, prorector cercetare științifică și relații cu mediul economic al Universității din Craiova; Eduard Coropceanu, directorul IC-ITT, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău. La Conferință au participat peste

actuale ale didacticii științelor. Materialele conferinței vor fi publicate în 3 volume.

A demarat etapa republicană a Concursului „Pedagogul anului”

Ministerul Educației și Cercetării organizează, în perioada 20 martie - 12 aprilie 2023, etapa republicană a Concursului „Pedagogul anului”, pentru cele trei categorii de cadre didactice: educatori, învățători și profesori din învățământul gimnazial și liceal. La concurs vor participa 55 de cadre didactice din toată țara.

Concursul este la cea de-a XVII-a ediție, întrunind anual cei mai talentați, creativi și dedicați profesori, învățători și educatori care con-

curează pentru titlurile „Profesorul/profesoara anului”, „Învățătorul/învățătoarea anului” și „Educatorul/educatoarea anului”. Scopul concursului este de a motiva și încuraja cadrele didactice să tindă spre excelență, să disemineze bunele practici educaționale, să devină modele pentru discipoli, colegi și societate, astfel contribuind la sporirea prestigiului profesiei de pedagog.

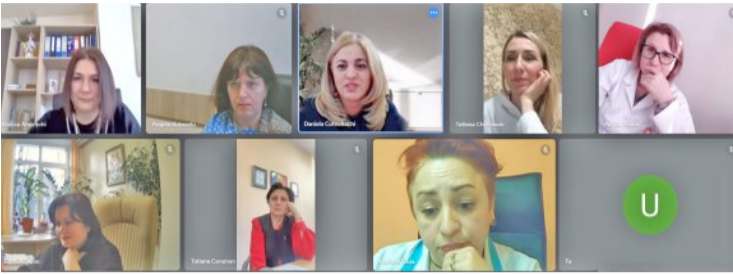
Etapă republicană se va desfășura în două etape. În prima etapă, 20-31 martie 2023, cei 20 de membri ai comisiei de concurs vor examina dosarele participanților și vor evalua candidații la proba ora-

lă „Inteligența profesională”, selectând concurenții care vor accede în etapa a doua. La cea de-a doua fază a concursului, 3-12 aprilie 2023, participanții vor susține următoarele probe: „Ora publică”, „Proba de ingeniozitate ad-hoc” și tema pentru acasă - discursul „În numele viitorului”. În baza rezultatelor concursului vor fi acordate trei locuri pentru fiecare categorie de cadre didactice: „Profesorul/profesoara anului”, „Învățătorul/învățătoarea anului”, „Educatorul/educatoarea anului”.

Laureații premiului I de la fiecare nominalizare li se vor acorda trofeul „Pedagogul anului” și câte un premiu bănesc în valoare de 50.000 lei. Deținătorii premiului II vor primi 25.000 lei și Diploma de onoare a Ministerului Educației și Cercetării, iar premianților locului III li se va oferi câte un premiu în valoare de 15.000 lei și Diploma de onoare a Ministerului Educației și Cercetării.

Ministerul Educației și Cercetării acordă o atenție deosebită dezvoltării profesionale a cadrelor didactice, încurajează și valorifică profesorii dedicați sistemului educațional.

CFCL oferă servicii de consultanță a cadrelor manageriale în contextul avansării în carieră

Departamentul Educația adulților și Dezvoltare personală din cadrul Centrului Formare Continuă și Leadership al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” a desfășurat un nou atelier pentru participanții celei de-a II-a ediție a programului „Academia managerului debutant”.

Aceștia au beneficiat de consultanță în domeniul avansării în cariera managerială, fiind antrenați într-o discuție activă de directoarea CFCL, Viorica Andrițchi, dr. hab., prof. univ. Formatoarea a enumerat pașii necesari în elaborarea programului managerial, a lucrării metodice, a raportului de autoevaluare bazat pe standardele de competență profesională ale cadrelor manageriale, precum și a raportului de promovare a schimbărilor la nivel instituțional, raional/municipal, republican – probe practice necesare pentru participare în procesul de

atestare în vederea conferirii/confirmării gradelor manageriale.

Viorica Andrițchi a explicat importanța abordării complexe, holistice a problemelor din instanțe, făcând trimitere la cei 4 pași esențiali într-o abordare complexă: identificarea problemei, diagnosticarea nevoilor/așteptărilor, planificarea (elaborarea documentelor, regulamente, proceduri, darea responsabilităților), organizarea (activităților concrete cu subiecte), monitorizarea continuă a procesului și evaluarea rezultatelor.

Participanții la activitate au apreciat înalt importanța serviciilor promovate de CFCL pentru dezvoltarea profesională și consolidarea motivației pentru creșterea performanțelor instituționale și avansarea în carieră.

Menționăm că cea de-a II-a ediție a programului „Academia managerului debutant” va fi desfășurată pe parcursul a trei săptămâni. Despre activitățile ce urmează vă puteți informa accesând: <https://cfcl.upsc.md/2023/03/cfcl-demareaza-a-ii-a-ediție-a-programului-academia-managerului-debutant/>

Leadershipul total, abordat în cadrul unui training la CFCL

Departamentul Educația adulților și Dezvoltare personală din cadrul Centrului Formare Continuă și Leadership al Universității Pedagogice de Stat Ion Creangă a dat start trainingurilor de formare pentru Modulul tematic Leadership și dezvoltare.

În prima sa activitate, formatoarea Ecaterina Moga, dr., lector univ., a vorbit despre Leadershipul total, invitând participanții să-și transforme viziunile în realitate. Astfel, a accentuat faptul că viziunea din interiorul fiecăruia poate descrie limpede ce țeluri are în viață și cum trebuie să fie relațiile lui cele mai importante. În opinia formatoarei, la etapa de formulare a planului de dezvoltare profesională, util pentru formarea competențelor de leadership, esențial este să vedem ce greșeli comitem, ce ne influențează în succesul, să descoperim exemple de situații eșuate. La fel, pentru a crea un plan de dezvoltare reușit este important să visăm și să ne transformăm visurile în realitate.

Împreună cu participanții, Ecaterina Moga a desfășurat un exercițiu prin intermediul căruia fiecare și-a descoperit 5 calități, 3 activități pe care le poate desfășura cu ușurință, 2 afirmații despre pro-

pria persoană și 3 competențe care trebuie îmbunătățite.

Pentru a fi util în stabilirea personalității fiecăruia, formatoarea a propus participanților să completeze un test cu 180 de întrebări formulate conform clasificării Eneagram, unul dintre cele mai noi sisteme care scoate în evidență motivația psihologică. Pentru că autoaprecierea este un catalizator al comportamentului, dumneai le-a recomandat ca în formarea opiniei despre sine să țină cont de: imaginea de sine, stima de sine, aprecierea de sine, atitudinea față de sine. La fel de importante sunt și: concepția despre lume și viață, conceptul EU și autoaprecierea.

La finalul activității Ecaterina Moga a enumerat 4 calități ale liderului autentic: modelarea, găsirea căii optime de urmat, alinierea, împuternicirea.

Pentru a afla detalii despre trainingurile Modulului tematic Leadership și dezvoltare, ce urmează a fi desfășurate, puteți accesa anunțul: <https://cfcl.upsc.md/2023/03/cfcl-va-invita-sa-participati-la-modulul-tematic-leadership-si-dezvoltare/>

Să ne cunoaștem formatorii

Stimați colegi! Dragi prieteni!

Așa cum v-ați obișnuit, revenim pentru a vă prezenta un expert în domeniul formării profesionale continue din cadrul Centrului Formare Continuă și Leadership al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”.

Violeta VRABII,

doctor în psihologie, formator național,
cercetător științific superior,
lector universitar, Departamentul Psihopedagogie,
Psihologie și Management Educațional

Violeta Mițu (Vrabii) s-a născut la 25 februarie 1973, în frumoasa familie a lui Vasile și a Mariei Mițu din Podgoreni, sat pitoresc amplasat pe meleagurile raionului Orhei. La scurt timp după nașterea micuței, fiind obligată de circumstanțele profesionale, familia Mițu își schimbă locul de trai în Cucuruzeni de Sus, Orhei. Menționăm că părintii au activat ca maiștri în cadrul Școlii profesionale din localitate.

Provenind dintr-o familie de pedagogi, era și firesc ca Violeta Mițu să absolve școala cu mențiune. Acest fapt i-a facilitat oarecum și înmatricularea la Școala normală „Vasile Lupu” din Orhei, unde a urmat specialitatea *Învățător la clasele primare*.

În perioada 1992-1995, are parte de cei mai frumoși ani de studenție, încadrându-se la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, unde studiază psihologia la Facultatea Psihopedagogie.

Debutul profesional o regăsește la Liceul spaniol „Miguel de Cervantes”, unde activează ca învățătoare. Patru ani mai târziu se angajează ca lector superior, disciplina psihologie, la Universitatea de Ecologie. În perioada anilor 2007-2010 este profesoară de psihologie la Colegiul de Management, Economie și Drept. Anul 2010 îi oferă oportunitatea de a se angaja în funcția de lector universitar în cadrul Institutului de Științe ale Educației unde, până în 2022, este și psiholog, și formator național. Aici își face studiile de doctorat la specialitatea *Psihologia socială* (2014-2018).

La 1 februarie 2019 obține titlul științific de doctor în psihologie, o realizare la care a muncit împreună

cu oameni deosebiți, iar acest fapt i-a adus în față noi oportunități și premise pentru creșterea personală și profesională. Au urmat studiile de masterat în domeniul *Comunicării Instituționale* la Universitatea Transfrontalieră din Galați cu sediul la Chișinău (2019-2021).

Violeta Vrabii este absolut fascinată de tot ceea ce face. Este la curent cu toate actele normative care reglementează procesul de formare profesională continuă a cadrelor didactice și celor de conducere. Cunoaște toate conceptele standardelor profesionale de învățare pe tot parcursul vieții pentru cadrele didactice. Astfel, inspiră formabili cu noi subiecte din domeniul psihologiei, cu noi abordări și forme de implementare care, cu siguranță, le vor fi utile.

Pe parcursul anilor, Violeta Vrabii activează în diverse domenii: Psihologia generală, Psihologia personalității, Psihologia vârstelor, Psihologia educației, Consiliere în dezvoltare personală, Psihopedagogie, Branding profesional. Investește în dezvoltarea profesională, integrându-se în diverse activități puse la dispoziție de proiecte științifice: „Educația centrată pe cel ce învață” (2012, formator național); „Modernizarea Managementului educațional drept bază a unei educații de calitate”, realizat în colaborare cu Centrul de Dezvoltare a Educației din Polonia și cu MECC al RM; „Epistemologia și praxeologia asistenței psihologice a învățării pe tot parcursul vieții”; „Fundamentarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în contextul provocărilor societale”; „Reforma învățământului în Republica Moldova

Interviu Blitz cu Violeta Vrabii

Destin

Femeie, fiică, mamă ... profesor

Misiune asumată

A da viață, a educa, a fi util oamenilor

Un atu profesional

Empatia

Cea mai importantă realizare/performanță profesională

Teza de doctor în psihologia socială *Dimensiunile psihosociale ale dezvoltării personale a cadrului didactic*.

3 calități definitorii ale EU-lui personal

Onestitatea, empatia, responsabilitatea

Bucuria vieții

Viața este un dar.

Mândria incontestabilă

În viață, incontestabil, cea mai importantă este Familia.

Unul din visurile nerealizate

Încă nu am ajuns în toate locurile pe care râvnesc să le văd, dar vreau neapărat să vizitez Israelul, vreau să ajung în locurile Sfinte.

Investesc în...

Familie.

Planuri de viitor

Nu am obiceiul de a planifica viitorul. Mă bucur și mulțumesc Bunului Dumnezeu pentru fiecare clipă. Dar, cu siguranță, îmi doresc schimbări în statutul personal și profesional. Și da, mă gândesc la o nouă călătorie.

O revelație sufletească

Cresc și admir flori. Îmi place enorm de mult să călătoresc și să colecționez îngerași și clopoței.

5 sfaturi pentru formabili

În mod normal nu ofer sfaturi, doar accentuez unele idei care știu sigur că pot fi utile pentru dezvoltarea personală și profesională continuă:

1. Fiți persoane demne de încredere!
2. Stimulați încrederea celorlalți în persoana dvs. prin umanism!
3. Acceptați că ați greșit și aveți curajul de a admira propria imperfecțiune/unicitate!
4. Conștientizați propriile valori!
5. Respectați-vă angajamentele și faceți cu grijă promisiuni!

Vom menționa că 2023 este anul în care Violeta Vrabii a sărbătorit un frumos jubileu, prilej de care vom profita, mulțumindu-i pentru profesionalismul și dedicația de care a dat dovadă pe parcursul îndelungaților ani în care ne este alături, dar și pentru a-i ura noi aspirații, victorii curajoase, perseverență și prosperitate.

La mulți ani!

Elena Melnic: „Educătorul nu este un simplu transmițător de cunoștințe, ci un adevărat modelator de caractere”

Fericit este omul care a avut parte în viață de dascăli care inspiră și înaripează, care cultivă dragostea față de neam și de țară. Anume datorită pedagogilor care nu și-au pierdut entuziasmul și cred în viitorul prosper al țării noastre, astăzi are cine ne educa copiii în grădinițe și în școli. Un astfel de mentor este și Elena Melnic, deținătoarea premiului mare „Educătorul Anului 2023” în cadrul concursului municipal „Pedagogul Anului”. Concurs predestinat pentru sporirea prestigiului profesiei de pedagog, stimularea activității creative a pedagogului, promovarea experienței avansate și inovatoare.

– Povestiți-ne, Vă rog, cum ați devenit pedagog în învățământul preșcolar?

– Am devenit pedagog dintr-o simplă întâmplare. Absolvind în 2005 Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, îmi doream foarte mult să devin traducător. Mi-am realizat acest vis, angajându-mă în Moscova în calitate de traducător, într-un renumit restaurant francez. Dar dorul de țara mea nu-mi permitea să fiu împăcată cu mine. Am revenit în țară, devenind părinte a doua oară. Când a venit timpul să-mi dau copilul la grădiniță, mi s-a propus să mă angajez în aceeași instituție în funcție de educador. Nu-mi pot explica de ce, dar am acceptat fără multe ezitări. În anul 2011 am fost angajată la grădiniță și am încercat o altă activitate care îmi aducea satisfacție și plăcere. Nu cunoșteam prea multe, dar mi se părea nemai-pomenit timpul petrecut printre copii. Era ca un refugiu pentru mine. De atunci îmi duc viața printre copii, fără să doresc să-mi schimb activitatea. Este o muncă ce mă inspiră zilnic de a crea și de a realiza lucruri ce îmi aduc împlinire.

– De unde vă inspirați în activitățile pregătite și cum reușiți să fiți la curent cu noutățile din domeniu?

– Încerc să mă informez și să cunosc tot ce înseamnă concepția despre copil și educație timpurie din materialele de specialitate propuse. Am o colaborare productivă cu kolegele din instituție, dar și spiritul creativ mă ajută destul de mult. O inspirație deosebită îmi sunt discuțiile cu copiii și interesul lor de a cunoaște lumea ce-i înconjoară. Reușesc să fiu în pas cu ei, pentru că eu tind să cresc împreună cu ei. Totul devine atât de natural și autentic, când lucrurile sunt făcute cu multă plăcere. Tot ce este nou îmi este interesant. Sunt pasionată de literatura care argumentează și explică anumite trăiri ale copiilor și încerc să găsesc asocieri cu observările din practica mea zilnică. Îmi place să experimentez lucruri noi, dar pentru asta am nevoie de pregătire teoretică corectă.

– După părerea Dvs., prin ce ați cucerit juriul la concursul „Pedagogul Anului”?

– Nu știu cum să mă expun pe acest subiect, ar fi mai corect să aud părerea evaluatorilor. Ar fi și pentru mine curios să aflu aceste detalii.

– Faceți parte din categoria celor care investesc în dezvoltarea

personală și, dacă da, cum credeți că se răsfrânge aceasta asupra activității profesionale?

– Cu certitudine, sunt printre cei care cred că dezvoltarea personală joacă un rol important în activitatea didactică. Încerc, pe cât este posibil, să investesc resurse în tot ce poate să mă dezvolte spiritual și sunt sigură că anume aceste investiții mi-au adus reușitele. Am pornit pe acest drum al pedagogiei cu un bagaj minim de cunoștințe și o dragoste mare față de copii. Însă curiozitatea mi-a fost atât de mare, încât prin formare continuă am reușit să cunosc profund lumea copilului. Această profesie mă definește în totalitate ca personalitate, astfel, nu ezit niciodată să consum timp pentru a mă dezvolta pe această dimensiune. Fiind bine pregătită teoretic și emoțional, îmi pot lăsa amprenta în procesul de dezvoltare a personalității copiilor și îi pot crește dezvoltări armonioase. Voi continua mereu să culeg tot ce are legătură cu dezvoltarea copilului sub toate aspectele, pentru că sunt convinsă că lumea este într-o continuă schimbare și pentru a cuceri orizonturile copiilor trebuie să fiu în pas cu tot ce aduce noutate.

– Cum credeți, care sunt cele mai importante calități ale unui educador?

– Educătorul are datoria de a cunoaște foarte minuțios particularitățile dezvoltării copilului. Eu mă simt responsabilă de formarea morală, dar și intelectuală a omului în devenire, pentru a-l direcționa în această lume frumoasă și plină de provocări. Grădinița este locul primelor achiziții și a cultivării primelor valori umane, de unde copiii pleacă cu un bagaj definitoriu de competențe. Un atribut esențial este comunicarea educador-copil. Anume comunicarea îl face pe copil să fie încrezător și, bineînțeles, să ofere încredere. Un alt aspect important ar fi cunoștințele despre profilul psihologic al copilului. Doar așa pot

orienta copilul spre valoare și corectitudine. Interacțiunea pozitivă cu copiii, bazată pe sprijin reciproc, pe dialog constructiv și cooperare este pusă la baza activității mele ca educador. Educătorul trebuie să promoveze o învățare participativă, activă, modernă și creativă. Un educador adevărat reprezintă, în primul rând, un model uman de putere și confort emoțional. Un educador mereu încurajează și arată calea, ghidând spre succes. Educătorul nu este un simplu transmițător de cunoștințe, ci un adevărat modelator de caractere. El adună un ansamblu de trăiri ale micuților și le dă importanță prin vocația sa. Să nu uităm și de entuziasmul de a ajunge la sufletul unui copil.

– În mediul educațional acum se pune accent pe starea de bine a copilului. Ce metode aplicați pentru a ajunge la inima picilor?

– Aceste accente în educație s-au lăsat așteptate. Sunt foarte bucuroasă că anume pe parcursul activității mele se pune valoare pe starea de bine a celui educat. Sunt absolut de acord cu ideea că omul trebuie să se simtă bine oriunde s-ar afla. Pentru a pregăti omul de a accepta și de a primi în viața lui această stare de bine, noi trebuie să educăm acest spirit încă de la cea mai timpurie vârstă. Anume starea de bine îl face pe copil să se dezvolte armonios și să cuprindă universul siguranței și creativității. Anume educația centrată pe copil va aduce starea de bine, oferind calitate vieții micuțului. Eu nu constrâng copilul să realizeze ceva, eu încerc să-l motivez ca el să-și dorească singur să obțină performanțe. O reușită este o multitudine de încercări nereușite uneori. Perseverența este ceea ce trebuie să dezvolt eu la copil, pentru a continua mereu să încerc fără a renunța. Critica și deprecierea nu și au loc în dezvoltarea copilului. Venind din mediul familiei, copilul intră în grădiniță cu anumite

anxietăți. Eu am responsabilitatea și menirea de a-i demonstra copilului că el este în siguranță alături de mine. Încerc să ajung la sufletul lui și să primesc acceptare prin sinceritate și profesionalism. Încrederea în forțele proprii și stima de sine constituie un exemplu demn în fața lor. Eu ofer copilului toată încrederea și sprijinul meu, astfel obțin în schimb inima copilului.

– Din cei 12 ani de activitate în domeniul educației preșcolare, 10 i-ați dedicat grădiniței nr.197 de la Ciocana. Cu ce v-a impresionat acest colectiv?

– Aveți dreptate, am fost impresionată de felul cum am fost primită și m-am integrat chiar de la începutul activității în acest colectiv. Mi s-a oferit toată încrederea și forța de a mă afirma ca un cadru didactic cu performanțe. Am simțit că aici este locul unde pot să-mi organizez timpul fără a fi constrânsă. Se simte mereu o dinamică pozitivă în relațiile noastre și o concurență benefică și sănătoasă, ce aduce rezultate frumoase. Este un colectiv tânăr și plin de entuziasmul de a crea. Avem un manager care mereu ne motivează și ne inspiră de a ne dezvolta pe plan profesional. Ne oferim sprijin reciproc și ne susținem în diverse contexte educaționale. Cadrele didactice de aici mă motivează să-mi îmbunătățesc practicile educaționale și să pot oferi sprijinul meu atunci când este nevoie. Pot afirma fără dubii că mă simt în acest colectiv ca într-o familie didactică. Asta m-a făcut, probabil, să nu simt cum fug anii, printre oameni frumoși și inteligenți. Sunt mândră că sunt mereu printre profesioniști adevărați.

– În afară de programul curricular, vă implicați și în alte procese din instituția preșcolară?

– Bineînțeles. Sunt implicată în organizarea activităților extracurriculare. Acestea aduc în sufletele părinților bucuria de a-și vedea copiii implicați și fericiți. Organizăm împreună cu părinții întâlniri cu scopul de a găsi în comun soluții la diverse probleme. Uneori ne propunem cu părinții copiilor ieșiri culturale pentru a ne cunoaște contextele și interesele, cu scopul de a pedagogiza și de a oferi încredere. Organizăm mediul favorabil și prietenos copilului.

Încerc, pe cât e de posibil, să ofer sprijin colegelor mele pe probleme curriculare, atunci când este nevoie de aportul meu ca mentor.

Sunt implicată în diverse comisii și comisii și sunt împlinită că pot să-mi aduc aportul la crearea imaginii instituției noastre.

– Dvs. instruiți copii din grupa pregătitoare, cu vârsta cuprinsă între 6 și 7 ani. Care este elementul-cheie al învățării la această vârstă?

– La această vârstă, dar și la altele, activitatea ludică este elementul de bază în organizarea unui proces instructiv-educativ de calitate. Eu îmi propun să transform în joc orice activitate. Astfel, copilul nu se simte cumva constrâns de a realiza ceva fără implicare activă și plăcere. În aceste contexte copiii stabilesc relații prietenoase, învață să coopereze și să respecte reguli. Aplic cu regularitate metodele interactive care dezvoltă la copii gândirea critică și competențele sociale. Lecțiile și analizele se regăsesc în activitățile propuse de mine, cartea fiind promovată ca o soluție la problemă și ca un prieten bun al copilului. Dacă e să vorbim anume despre grupa pregătitoare, atunci denumirea vârstei este destul de sugestivă. Copilul este pregătit pentru a se descurca de sine stătător în societate. Îi creez situații când trebuie să găsească soluții și să genereze idei creative. Este o pregătire pentru o trecere în alt mediu, mediul școlar. Încerc să promovez cât mai subtil și corect principiul continuității grădiniță-școală. Copilul trebuie să treacă cât mai ușor perioada adaptării-întrării în școală și eu încerc să fac tot posibilul pentru a pregăti o personalitate stabilă și instruită corect.

– Evident, generațiile în creștere se deosebesc una de cealaltă. Prin ce se evidențiază cea de acum?

– Vai, nu pot să enumăr decât aspectele pozitive ale generației de acum. Eu îi văd pe copii atât de liberi în gândire, atât de moderni și curioși. Această implicare și deschidere a lor spre cunoaștere mă impresionează. Ei nu au fricile de cândva, frica de a greși, frica de a fi criticat, frica de părerile celorlalți, și toate acestea îi fac atât de buni, având orizonturi și scopuri clare de a reuși. Aș vrea să cred că și eu sunt într-o continuă transformare împreună cu ei, pentru că apreciez mult felul lor de a gândi și de a percepe lumea. Am ce învăța de la acești copii minunați și tind să fiu și eu printre ei un om al generației noi și prospere. Îi admir!

– Ce reprezintă un educador modern, în viziunea Dvs.?

– Un educador modern este cel care stă în spatele copilului și culege roadele din caracterele lor. Un educador modern este un poet ce nu scrie poezie, dar îl face pe copil să scrie versul pe care îl simte. Un educador modern este un sculptor care plăzmuiește suflete nobile. Un educador modern se face neobservat atunci când copilul demonstrează că poate aduce sens și valoare acestei lumi.

Dumitru Eșanu, omul acțiunilor concrete

Din cei 60 de ani împliniți la acest început de primăvară, mai bine de patru decenii au însemnat: muncă, perseverență, devotament, caracter. Anume aceste calități se află la temelia realizărilor, izbânzilor sale. Tărâmul preocupărilor persoanei respective este unul vast și nemijlocit legat de sport, de mișcarea sportivă, sindicală, de organizarea și dirijarea unor colective în opera de transpunere în fapt a unor obiective și proiecte concrete. Chiar dacă se afirmă că fiecare își croiește de unul singur propriul destin, Dumitru Eșanu, colaborator la Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport din Moldova, căci despre el este vorba în aceste rânduri, în toate faptele sale s-a bizuit nu numai pe forțele proprii, ci și pe nebănuitele energii ale membrilor colectivelor pe care le-a diriguit de-a lungul anilor. Iar atunci când te bizui pe oameni, pe colegii cu care trudești alături, zi de zi, puține sunt lucrurile imposibile.

Simple, deschis, plin de voie bună, săritor la nevoie, îngăduitor în momente anume, Dumitru Eșanu își trăiește viața spre a fi de folos oamenilor, societății, colectivului acestei prestigioase instituții, precum este Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport din Moldova. „Că, la o adică, numai în unire, în conjugarea eforturilor tuturor, rezidă succesul”, ne spunea Dumnealui într-o discuție susținută zilele acestea. Și tot ce am obținut până acum a fost posibil datorită celor cu care am trudit împreună ani de zile.

Și îi dăm absolută dreptate. Te ridici și reușești în viață, indubitabil, grație oamenilor de bună credință, harnici, temeinici în tot ceea ce gândesc și fac.

De mic Dumitru a fost împătimit de sport, mai exact de lupte. Pasiunea i-a fost susținută de primul său antrenor, Ion Badrajan, în orașul Râșcani, iar apoi de celebrul tehnician Vasile Luca de la Liceul Internat Republican cu Profil Sportiv din Chișinău, care i-a deschis în față farmecul deosebit și spectaculozitatea judoului, acest gen venit din Țara Soarelui Răsare. Pe cât de înzestrat fizic, pe atât de sărguincios era el la ședințele de antrenament. Și perseverența tânărului judoka, îndrumările și sfaturile înțelepte ale antrenorului au dat roade vizibile. Dumitru Eșanu devine campion național. Mai întâi la cadeți, după care și la tineret. În 1983 se clasează pe locul 5 la un pas de medalie, la Campionatul URSS de tineret, desfășurat în orașul Lvov (Ucraina). Aduce o medalie de aur și una de argint de la Campionatele URSS rezervate Asociațiilor sportive de la sate. Cucereste două medalii de bronz la Jocurile Unionale Studentești. S-a impus sau a urcat pe podiumul de premiere la o serie de turnee unionale. Dumitru Eșanu este multiplu campion al Republicii Moldova la seniori, maestru al sportului din URSS. El era apt de realizări și mai însemnate, de nu intervenea o gravă accidentare care l-a scos de pe tatami. Dar a rămas în judo,

a depus eforturi considerabile, alături de alți specialiști de forță, și în anii în care a activat la Ministerul Tineretului, Sportului și Turismului, și în perioada de elaborare a documentației și de constituire a Federației naționale de judo, de afiliere a acesteia la Federația internațională de profil, la alte structuri.

Dumitru Eșanu a fost un deschizător de drumuri: el a fost primul secretar general al federației de judo; în acei dificili ani, el a reușit să inițieze o colaborare fructuoasă cu o serie de sponsori care susțineau financiar activitatea federației. Dumnealui a fondat Clubul republican de judo „Steaua” care, în pofida unor vremuri grele, a activat timp de șase ani și a lansat pe orbita performanțelor o serie de tineri judocani, care au scris pagini de neuit în istoria judoului național. Și încă un detaliu: în perioada în care activa în calitate de director adjunct al Liceului Internat Republican cu Profil Sportiv, Dumitru Eșanu a dat dovadă, ca și în alte funcții deținute, de alese capacități manageriale. Astfel, în anul de studii 2001-2002 el a reușit să atragă donații substanțiale; grație acestora cantina și punctul medical al LIRPS au fost asigurate cu produse alimentare și medicamente necesare în sumă de peste 350 mii de lei. Domnia

sa este și o fire novatoare: a fondat și a condus Colegiul de Cetică și Educație Fizică din Moldova, peste 200 de elevi făcându-și studiile aici și dobândind veritabile calități și abilități profesionale în domeniu, iar cei mai dotați au scos rezultate meritorii la Olimpiadele republicane.

Ani buni Dumitru Eșanu a fost redactor-șef la Editura Universității de Stat de Educație Fizică și Sport, directorul revistei metodică-științifice „Teoria și arta educației fizice în școală”. O revistă profundă și variată ca conținut și atrăgătoare ca ținută

Educației și Științei din Republica Moldova. A pus din start oportunitatea stabilirii unor legături pe picior de egalitate între cele două structuri, dar nu de „vasalitate”, și a reducerii rolului organizațiilor sindicale de pe teren la simpla „vârsare” în bugetul sindicatului de ramură a unor cotizații stabilite arbitrar de șefii de la centru. Pe primul plan au fost puse drepturile (colective și individuale) și interesele profesionale ale membrilor organizației, inițierea diverselor activități, inclusiv sportive și cultural-educative, pe scurt, grija față de oameni. Cine ar putea

grafică, un solid suport metodic pentru cadrele didactice din țară, un reper sigur în numeroasele lor activități curriculare și extracurriculare, fără să mai vorbim de întreaga producție apărută la editura universitară: monografii, manuale, cursuri, tratate, reviste etc.

Dumitru Eșanu a exercitat și funcția de președinte al Sindicatului Universitar. Și primul lucru pe care l-a făcut a fost consolidarea organizației ca structură independentă în raport cu Consiliul General al Sindicatului

să enumere acum atâtea sărbători, întâlniri de suflet, concursuri, concerte, matinee, excursii, competiții, vacanțe organizate pentru sindicaliști și copiii lor. Și întotdeauna, în epicentrul acestora, s-au aflat, după cum am subliniat deja, cadrele didactice, studenții, care împreună alcătuiesc marea și unita familie a USEFS.

Ne-am referit la doar unele activități desfășurate de Dumitru Eșanu, om cu o bogată școală a vieții. O viață împlinită, întrucât vorba la el e una cu fapta. Iar faptele sale îl caracterizează exhaustiv ca pe o

personalitate, ca pe un om din Templul științei, înzestrat cu abilități și calități manageriale deosebite, cu un talent polyvalent. Tot ce a realizat domnia sa până în prezent a fost clădit prin muncă perseverență, prin eforturi novatoare, pe seama inspirației, dar și pe o mare credință într-un viitor mai bun al neamului nostru. Și, în special, pe faptul că în toate activitățile sale s-a bizuit pe colegi, pe oameni, și asta i-a binecuvântat propriul destin. Eforturile depuse de Dumitru Eșanu au fost răsplătite pe merit. Domnia sa este „Lucrător emerit al culturii fizice și sportului din Republica Moldova”, deținător a numeroase Diplome de Onoare: ale Președintelui țării, ale Guvernului Republicii Moldova, ale Ministerului Educației, ale Ministerului Tineretului și Sportului, Diploma de Onoare a Comitetului Paralimpic al Republicii Moldova, titular al Ordinului „Gloria Muncii”.

Dar credem că distincția cea mai înaltă este respectul oamenilor de alături, recunoștința colegilor de breaslă, împreună cu care continuă să semene lumină în sufletele și în cugetul celor tineri. În special, Dumitru Eșanu îi este recunoscător rectorului USEFS, Veaceslav Manolachi, care l-a susținut și îl susține mereu în toate activitățile pe care le-a desfășurat de-a lungul anilor.

Și în actuala funcție, cea de șef al Departamentului Sport și Relații Internaționale, dânsul are de rezolvat, împreună cu colegii, o gamă largă de probleme.

Ce i-am dori lui Dumitru Eșanu la acest popas aniversar? Multă sănătate și de acum înainte, prosperitate, alături de soția sa, Adela Blindu (lector universitar, doctor în științe ale educației, „Om Emerit al R. Moldova”, care își desfășoară activitatea la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, unde predă canto de estradă și jazz). Printre numeroșii săi discipoli se numără și cunoscutele interprete: Irina Rimes, Cristina Scarlat, Valeria Marcu, Cristina Pintilie, alături de fiica sa, Marcela (doctor în Științe ale Educației, care este angajată în realizarea unor proiecte internaționale), de generele Sergiu (economist de specialitate, activează în cadrul Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului, deține Centura neagră la Karate) și, desigur, alături de cele două duioase nepoțele: Mădălina, de 12 ani, și Dacia, de 4 anișori, că, în rest, Dumitru Eșanu a realizat toate obiectivele pe care și le-a fixat.

Sergiu BUSUIOC
Pavel BRĂDESCU

Elena Melnic: „Educatorul nu este un simplu transmițător de cunoștințe, ci un adevărat modelator de caracter”

(Continuare din pag. 3)

Un educator modern știe să se joace, să râdă împreună cu copilul, să-i stea de-a dreptul atunci când are nevoie de ajutor. Un educator modern poate deveni prieten al copilului și poate transmite copilului valorile stăpânite de el. Un educator modern e în umbră, dar, în același timp, atât de prezent în gândurile copilului. Un educator modern este cel care îl face pe copil personalitate. Aș vrea să cred că sunt un educator modern pentru copiii educați de mine și că am lăsat o amprentă de omenie și valoare în sufletele lor.

– Doamnă Elena, care a fost ultima carte educațională pe care ați citit-o?

– „Cum să vorbim în public” de Dale Carnegie. Este o carte care te învață cum să dezvolți curajul și

încrederea în sine, cum să-ți impui clar punctul de vedere, cum să atingi scopuri și cum să reușești. Cel mai frumos cadou pe care îl pot primi este o carte. Această carte mi-am dorit-o și am primit-o cadou de la fiica mea. E un izvor de idei și strategii utile pentru a reuși. O recomand tuturor!

– Cum credeți, care este misiunea unui educator în societatea noastră?

– Un educator are misiunea de a face tot posibilul, dar și imposibilul de a ajuta copiii să-și formeze personalitatea, să-și descopere propria valoare, să-și exprime individualitatea și să-și trăiască propriile realități. Un educator are misiunea

de a fi un exemplu frumos pentru copil. Un educator formează copilul pentru viață. În viziunea copiilor, o educatoare care este frumoasă și bună, este o profesionistă. Un comportament didactic, capacitatea de a fi flexibilă la schimbare, iar spontaneitatea și perseverența sunt calitățile care trebuie să încoroneze profesionalismul unui educator. Energia, promptitudinea în luarea de decizii și independența în gândire sunt calități de preț pentru un educator modern și inspirat. Empatia, corectitudinea, optimismul, disciplina și deschiderea către nou sunt abilitățile cu care merge prin viață un educator. Dragi educatori, avem misiunea de a dezvolta (mo-

dela) copii! Viitorul este în mâinile noastre, deci să-i dezvoltăm (modelăm) frumos!

La final, dna educatoare Elena Melnic vine cu un îndemn către pedagogii de la noi din țară, îndemn care sperăm să aibă răsunetul cuvenit:

„Stimate pedagog, rămâi în țara ta pentru a dezvolta frumos viitorul! Nu ceda, nu renunța! Crede în generația care vine! Vei fi mândru într-o zi de tot ce ai sădit în sufletele copiilor! Rămâi aici, țara are nevoie de tine!”

A intervievat
Silvia ȚURCAN

PARTENERIATUL ȘCOALĂ-FAMILIE – UNA DINTRE CHEILE SUCCESULUI ȘCOLAR

Fiecare perioadă din viața elevilor impune anumite obiective și nevoi ce necesită realizare în colaborare dintre cadrele didactice și părinți. Experiența acumulată de-a lungul anilor ne oferă multe exemple de obiective adecvate de colaborare cu părinții. Aceste exemple sunt rezultatul preocupărilor cadrelor didactice ce pun accentul pe importanța activităților desfășurate în acest domeniu. Însă uneori inițiativele noastre, ale cadrelor didactice, sunt puțin valorizate, iar în unele cazuri chiar ignorate.

După o analiză mai profundă a activității acestui domeniu din ultimii ani putem observa că relația dintre cadrele didactice și părinți necesită crearea unor noi indicatori, în dependență de care trebuie să se desfășoare această activitate. Cele mai frecvente întrebări și deficiențe în această direcție apar din motivul obiectivelor propuse spre realizare, ce nu corespund condițiilor concrete în care se desfășoară activitatea elevilor. Nu se ține cont de particularitățile de vârstă, lipsește continuitatea, acțiunile se întreprind la întâmplare, izolate și, respectiv, fără eficiență. Acțiunile întreprinse nu formează o strategie eficientă ce include și alte activități necesare. O altă cauză este că acțiunile se repetă an de an, totul se transformă în rutină, ceea ce duce la ineficiență și rezultate nesemnificative. Astfel de curenți au o influență negativă asupra rezultatelor muncii desfășurate, împiedică integrarea colectivului de elevi și coeziunea ulterioară. Respectiv, elevii se formează atât individual, cât și ca element al colectivului.

Realitatea celor menționate și cerințele actuale din educație permite de a face concluzia că între școală și familie trebuie să existe un sistem de colaborare ce va asigura efectul unitar al educației asupra elevilor și, respectiv, continuitatea de la o etapă de dezvoltare la alta a fiecărui elev.

În cadrul parteneriatului un aspect foarte important îl are organizarea activităților comune cu implicarea elevilor, profesorilor și părinților, meselor rotunde sau ședințelor cu elemente de training. E binevenită pentru părinți prezentarea aspectelor ce au influență asupra reușitei nu numai academice, dar și în viață,

ce poate fi influențată într-o măsură mai mică sau mai mare de educație, care, la rândul ei, trebuie să țină cont de asemenea aspecte, precum temperamentul, aptitudinile, caracterul. Cunoșcând posibilitățile copilului, părintele nu trebuie să îl suprasolicite, deoarece e foarte mare riscul de eșec școlar. Astfel de situații se întâlnesc atunci când părintele vrea și încearcă să se realizeze prin copil. Este important pentru un părinte să-și cunoască copilul și să-l accepte, să recunoască realitatea ca mai apoi să știe către ce școală, apoi profesie să aspire pentru a reuși în viață.

Pentru organizarea parteneriatului eficient este binevenită prezentarea subiectelor ce corespund cerințelor vârstei sau colectivului clasei. Iar pentru mai multe sugestii sau elucidarea unor neclarități se poate aplica un chestionar. Unele subiecte se pot aborda sub formă de dezbateri (ex.: realizarea unor sarcini școlare, formarea stilului de muncă, managementul timpului, preocupările în timpul liber...)

La realizarea scopului final al educației, și anume formarea unei personalități integre, creative, independente, e necesar de a lucra în echipă și în strânsă legătură între școală și familie. Pentru desfășurarea ședințelor cu părinții trebuie să se țină cont de mai multe aspecte, unele din ele fiind: informarea (prin scrisori, mesaje pe telefon, mesaje în grupul părinților), ședințele să fie desfășurate în concordanță cu programul de lucru al părinților, invitarea cadrelor didactice care predau la clasă pentru a discuta, răspunde la întrebările apărute). Implicând mai multe aspecte, întâlnirile se transformă într-o experiență pozitivă și cu mare impact educațional.

Parteneriatul are un rol deosebit în funcționarea școlii și contribuie la realizarea unor obiective majore, precum:

- Suport pentru profesori în munca depusă;
- Dezvoltă și perfecționează abilitățile elevilor;
- Asigură însușirea programelor școlare;
- Dezvoltă și îmbunătățesc abilitățile educaționale ale părinților;
- Contribuie la crearea unei legături deosebite între familie, personalul instituției și al comunității;
- Creează atmosfera de siguranță în școală;
- Contribuie la managementul eficient al instituției.

Când parteneriatul între școală familie și comunitate este eficient, elevii se simt în siguranță. Parteneriatele pot fi și reprezentă o componentă foarte importantă în organizarea și desfășurarea activității în școală, mai ales în clase. În parteneriat contează foarte mult profesionalismul cadrului didactic, tactul pedagogic. De foarte multe ori cadrele didactice se implică fără a se gândi la avantajele personale.

Iar dacă vom analiza cele mai des apărute probleme, sunt cele legate de particularitățile de vârstă ale elevilor, de interpretarea situației școlare de către părinți, relații dintre părinți-copii și în multe cazuri atmosfera din mediul familial, în aceste cazuri colaborarea dintre școală și familie trebuie să fie încă mai apropiată și deschisă, care ar duce la finalitățile activității educative.

Rolul de părinte nu este ceva ce se învață empiric fara nici o pregătire.

De multe ori încercările școlii de a informa părinții, de a realiza consiliere sunt sporadice și insuficient populare, în unele cazuri se realizează chiar târziu, după ce copilul deja este format.

O modalitate eficientă ar fi „Școala părinților” ce prevede pregătire generală, cu informație, dar nici aceasta nu este suficient. Dacă vom analiza ce de fapt este implicarea familiei în educație, vom putea spune că este un proces de lungă durată ce presupune multe activități nu numai de informare, ci și de dezvoltare. Ca exemplu ar fi cititul unei povești înainte de culcare, verificarea temelor în fiecare zi, discutarea evenimentelor petrecute la școală, limitarea jocurilor la calculator în favoarea unei plimbări împreună cu copilul, limitarea timpului când se află pe rețele de socializare.

Trebuie de recunoscut că copiii nu ne lasă să ne gândim doar la noi, părinții sau profesorii. Ei ne reamintesc de ceea ce putem glumi, zâmbi în fiecare zi, pentru că putem trăi momente de fericire și bucurie foarte puternice. În timp ce învățăm copiii să descopere lumea, ajungem și noi să o înțelegem mai bine. Sfaturile sau povețele pe care le dăm îi ajută să înțeleagă unde au greșit și să încerce să schimbe unde se poate de făcut schimbări.

Rolul de părinte se învață, după cum am mai spus. Adulții ce au devenit părinți în multe cazuri se întâlnesc cu probleme în rezolvarea cărora procedează intuitiv sau după experiența pe care o au din familie în care au crescut. Dar uneori ei uită că ziua de ieri sau cuvântul rostit nu mai pot fi întoarse. Fiecare zi pentru copil este diferită și nu mai seamănă una cu alta. Oricare moment pierdut așa și rămâne pierdut. Când nu este nimeni lângă copil la un concurs și are nevoie de susținere pentru că părintele este ocupat la serviciu, când părintele nu a văzut primii pași făcuți de copil pentru că este plecat, când nu s-a jucat cu el că era enervat, nu l-a aplaudat la o sărbătoare pentru că se gândea la afacerea care o conduce, nu a susținut în momentele grele, - s-a pierdut o parte din viața copilului care nu o poți recupera cu nimic.

Este necesar ca școala, profesorii să cunoască mediul familial pentru a interveni sau a influența în momentul potrivit. Întâlnirile dintre profesori și părinți să se organizeze fără citirea și interpretarea teoriilor din pedagogie sau psihologie, ele trebuie să fie informative referitor la problemele educației, strâns legate de situații concrete nu abstracte, specifice clasei sau co-

pilului cu care lucrăm. De multe ori copiilor le este greu să vorbească despre problemele apărute acasă, ei evită să discute despre ele, dar îi observăm după dispoziție, privire, comportament.

Mulți factori sociali au un impact asupra dezvoltării copilului fie el elev în clasele primare, gimnaziale sau liceale. Copiii se confruntă cu așa realități ca: influența grupului, de multe ori neformal, alcoolul, drogurile, bullying și multe altele. Școala și familia trebuie să conștientizeze modul în care toate acestea îi afectează pe elevi.

Pentru elevi trebuie să fie o anumită siguranță fizică și emoțională, să-și formeze deprinderi și să aibă experiențe educaționale ce le vor ajuta în viață. Acestea sunt doar câteva caracteristici ale mediului în care se realizează învățarea. Școala este locul unde tinerii își pot explora și valorifica potențialul, capătă cunoștințe noi, dezvoltă aptitudinile, tot în școală ei însușesc valorile social-umane și își pot manifesta preocuparea față de ceilalți.

În final am putea menționa unele modalități eficiente de parteneriat:

- E preferabil să se înceapă un parteneriat prin identificarea punctelor forte, a intereselor și nevoilor elevilor, cadrelor didactice, familiei, ca ulterior să se creeze strategii pentru realizarea finalităților educaționale.
- Baza unui parteneriat eficient îl constituie comunicarea. E nevoie de stabilirea unor obiective ce ar contribui la adaptarea elevilor la programele de studiu, stiluri de viață. Practica demonstrează că și chiar cele mai bune programe de parteneriat eșuează, dacă nu este prezentă comunicarea eficientă.
- Flexibilitatea și diversitatea. Două modalități indispensabile ce demonstrează că implicarea parentală eficientă poate lua diverse forme. Accentul este pus pe ajutorul părinților oriunde în afara atelierelor, ședințelor sau chiar la școală.

Schimbarea se face în timp uneori îndelungat. Un parteneriat de succes necesită depunerea unui efort continuu în timp, iar rezolvarea problemelor determină apariția de noi provocări.

Lada COTRUȚĂ,
profesoară de informatică,
grad didactic I

La Academia „Ștefan cel Mare” va avea loc o sesiune studentească dedicată Unirii din 1918 a Basarabiei cu România

Catedra „Drept public, securitate a frontierei, migrație și azil” a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI va desfășura pe 27 martie 2023 o sesiune științifică studentească cu genericul „Aspecte juridice ale evoluției Basarabiei în contextul evenimentelor din 1918”.

Activitatea științifică, aflată la a II-a ediție, își propune să stimuleze implicarea studenților în vederea cercetării multiplelor dimensiuni și semnificații ale evenimentului istoric produs cu 105 ani în urmă. Aniversarea zilei de 27 martie 1918 reprezintă o înaltă datorie de conștiință civică și un fericit prilej de a readuce în atenția tinerei generații evenimentele care au marcat definitiv destinul nostru

național, constituindu-se într-o cauză supermă a întregului popor, a tuturor claselor sociale, a tuturor forțelor politice de o largă și solidă bază socială, cu un puternic caracter democratic.

Astfel, participanții la sesiunea științifică vor avea ocazia să se familiarizeze cu competențe atât de necesare pentru o cultură democratică și pentru dezvoltarea relațiilor interetnice.

LECTURA ȘI INTERCULTURALITATEA: ASPECTE DIDACTICE

Limbajul și comunicarea definesc omul ca ființă culturală, socio-profesională și axiologică. Datorită limbajului și comunicării, omul gândește limba și lumea sa. Găsindu-și locul între pământ și cer, limbajul devine rădăcinile lumii. Axarea lingvistică și științifico-didactică, în științele sociumanistice, pe o doctrină a limbajului creează nemijlocit o comunicare corectă în limba română. Formarea și dezvoltarea competențelor de comunicare este axată pe dezvoltarea limbajului ce are la bază 4 concepte cumulative: causal-determinist, evoluționist, funcțional, integrativ. Anume procesul de integrare în societate ne impune să studiem și să utilizăm un limbaj specific rolului pe care ni-l alegem pentru viață. Limba, ce oferă satisfacție prin limbaj, devine o motivație în procesul instructiv-educativ.

Nevoia de limbaj constituie conținutul comunicării, formând o cultură a comunicării echivalentă mediului de existență și activitate. Muncitorul - țăranul - tehnicianul - medicul - profesorul - astronautul - vor constitui medii de activitate separate și vor crea limbaje adecvate domeniilor de activitate, dar vor comunica prin intermediul limbajului profesional în aceeași limbă sau în diferite limbi pe care le posedă, pentru a-și comunica o informație necesară, utilă, de care au nevoie de a fi înțeleși și a se înțelege interpersonal. Limba - limbajul - comunicarea și cultura comunicării sunt noțiuni primordiale în formarea unui vorbitor elevat pe care îl educăm prin realizarea procesului didactic. Demersul didactic devine o cale eficientă și bine organizată doar atunci când evaluăm rezultatele școlare și analizăm succesele și insuccesele discipolilor noștri. Învățarea prin descoperire include capacitatea de a integra cunoștințele acumulate în sistemul de referințe. Cultura elevilor se formează prin intermediul educației școlare. Școala este mediul educațional specializat, care oferă posibilitate de a educa vorbitori culti, ce utilizează un limbaj adecvat situațiilor de comunicare create. Pentru a deveni o personalitate integrală, persona care comunică utilizează un limbaj social cu ajutorul căruia se înscrie și se integrează în societate. Calitatea utilizării limbajului ce satisface nevoile sau exigențele necesare ale elevului și ale profesorului formează un vorbitor de limbă română ce corespunde cerințelor actuale de comunicare. Calitatea limbajului poate educa și forma o persoană elevată, cultă, admirată anume pentru capacitatea de a comunica corect, afectiv, admirabil. Calitatea limbajului este direct proporțională cu calitatea educației. Personalul didactic care urmărește un scop comun - formarea unui cetățean educat, instruit, elevat prin exterior și interior -

are mare necesitate de a munci în echipă la toate nivelurile și la toate disciplinele ce se predau atât în clasele primare și gimnaziale, cât și în cele liceale și, în special, la nivelul universitar. Nu există un mediu de activitate unde s-ar cere a vorbi incorect sau necărturat, cu atât mai mult necenzurat. Numai comunicând decent, corect la un nivel didactic, conform programelor educaționale la toate treptele de școlarizare (preșcolar, primar, gimnazial, liceal) și la nivel de studii superioare, putem spune că am format un cetățean care va deveni o persoană cultă, elevată și necesară pentru existența contemporană, cu cerințe și valori majore de integrare în societate. Datorită limbajului actual de comunicare, tendința de a se autoafirma și a se realiza pe deplin a fiecărui tânăr este exprimată prin noțiunea de actualizare prin limbaj. Actul de comunicare se realizează prin intermediul particular al fiecărui individ. Științele ce educă individul prin intermediul limbajului reprezintă expresia conștientă a individualității. Capacitatea de asimilare a cunoștințelor și de utilizare și aplicare eficientă a acestor cunoștințe este manifestată prin legătura dintre limbaj și literatură.

Una dintre funcțiile importante ale limbii este comunicarea. Orice comunicare are drept scop utilizarea unui vocabular bogat și variat. Fiecare persoană stăpânește un limbaj propriu în contextele comunicării efectuate, în funcție de scopul, mediul și necesitățile primordiale.

Elevii și tinerii, oriunde ar fi, ce naționalitate ar avea, simt nevoia de a-și forma propriul limbaj pentru a se deosebi de cei adulți. Limbajul elevilor și adolescenților include neologisme sau cuvinte din alte limbi adaptate la limba vorbită. Argourile și jargoanele folosite în comunicare, prin intermediul televiziunii, al internetului, mai ales al revistelor pentru tineri, ce conduc uneori la erori de limbă și abuzuri informaționale, ar fi cazul să ne

pună în gardă. Influența argoului și a jargoanelor asupra limbii române poartă un caracter particular, inovator, sporadic, negativ, benefic, distructiv, constructiv, dar analizând acest impact utilizat în comunicarea elevilor, adolescenților și tinerilor din ziua de azi se poate afirma că limbajul elevilor se formează de la primele lecții. Școala influențează limbajul tinerilor, educându-i continuu prin diverse științe didactice. Elevul care a primit o educație bună în familie printr-o comunicare elevată este antrenat în a-și forma un limbaj adecvat, corect gramatical și, desigur, decent. Rolul limbii materne, ce se predă în toți anii de școală, este de a ajuta la dezvoltarea limbajului elevului, făcându-l să se exprime corect și coerent. Comunicarea elevului se cere a fi nu numai corectă și coerentă, dar și să formeze vorbitorul cult, pe care ne străduim să-l educăm prin realizarea unor obiective importante. Elevul ar fi bine: să poată comunica eficient cu cei din jur, să-și poată exprima convingerile, să nu utilizeze expresii vulgare, să utilizeze expresii elevate, autocontrolându-și propria modalitate de exprimare. Prin lecturi obligatorii, ce exercită o influență importantă în formarea limbajului, ne asumăm responsabilitatea de a-i forma o viziune pozitivă vizavi de valorile lingvistice și literare existente, educându-i, astfel, să fie vorbitori culti ai limbii române. Tot în școală se învață utilizarea limbajului formal, respectuos sau lejer, dar neapărat corect și coerent. Educând elevul prin comunicarea părinte - copil, copil - profesor, profesor - părinte vom contribui la instruirea tânărului om prin a-l ajuta să evite folosirea unui limbaj neadecvat și să însușească un limbaj elegant-elevat, pe care îl va utiliza în viață. Uneori elevul, fiind atașat, din anumite motive, de un colectiv nepotrivit, unde se folosește un limbaj de cartier, dorind să-și demonstreze maturitatea, apelează la un limbaj vulgar; el nu va obține nimic altceva decât a fi imatur și lipsit de respect. Școala are sarcina de a influența pozitiv limbajul tinerilor, cu condiția că elevii să vină de acasă cu o educație pozitivă prin comunicarea părinte-copil, căci în familie se formează noțiunea de respect față de sine și față de cei din jur. Un rol important în procesul de predare-învățare îl are comunicarea educațională, pentru că rolul profesorului nu este numai acela de a deține cunoștințe de specialitate, ci și de a transmite aceste cunoștințe, într-un limbaj specific, elevilor cărora se adresează. Din primele clase, unde elevul este inclus în procesul instructiv-educativ, are drept model nivelul de exprimare a profesorului. Comunicarea didactică, realizată prin intermediul limbajului verbal și nonverbal, ce are un scop bine determinat de a forma convingeri, prin organizarea activității didactice, are ca exemplu caracteristicile profesorului capabil să utilizeze un limbaj adecvat, accesibil și corect în comunicarea copil - profesor. Pentru perfecționarea comunicării didactice este necesară comunicarea profesor-părinte, pe care ne străduim a o realiza eficient și prin intermediul unui limbaj adecvat, pentru a educa-instrui un elev capabil să

însușească și să utilizeze acel limbaj elegant-elevat spre care aspirăm, pentru a forma un vorbitor cult de limbă română, capabil să corespundă cerințelor actuale. Revenind la limbajul elevilor, aș considera binevenit, în acest context, un chestionar de investigare a impactului limbajului de lemn, de cartier, impurificat de intruși, hibrizi, degradări vulgare și mizerabile. „Intrușii inventați” este titlul setului de întrebări adresate elevilor sub formă de chestionar. Li se propune o listă de noțiuni-cuvinte pe care ei le utilizează în vorbire. Din această listă fac parte: arhaisme/neologisme, argouri/jargoane, rusisme/anglicisme, cuvintele necenzurabile pe care le-am numit (intrușii). Conform sarcinilor din chestionar, elevii sunt rugați să noteze în fiecare tabel cuvintele corespunzătoare pe care le utilizează adesea în vorbire din lista propusă din chestionar. Fiecare elev înscrie în dreptul noțiunilor cuvintele corespunzătoare sectorului numit, pe care le utilizează în comunicarea cotidiană. După ce elevii au completat spațiile din tabele, au posibilitatea să-și recenzeze noțiunile de vocabular pe care le utilizează mai frecvent în adresări, comunicări sub formă de mesaje, dialoguri, adresări ș.a. În urma analizei efectuate, am ajuns la următoarea concluzie: cel mai des utilizate cuvinte în vocabularul activ de comunicare sunt: rusismele, arhaismele sau dialectele, mai puține anglicismele și foarte puțin neologismele. Conform sondajului efectuat, elevii au posibilitatea să admire propria comunicare după rezultatele obținute. În clasa a XII-a, cele mai des utilizate cuvinte sunt: rusismele, jargoanele, arhaismele, apoi neologismele, ultimul loc îl ocupă anglicismele și intrușii. În clasa a IX-a avem mai multe rusisme, jargoane, arhaisme, nu lipsesc nici „intrușii”. Elevii din clasa a VIII-a „A” au un nivel de comunicare mai eficient, cu un vocabular bine construit, aproape lipsesc „intrușii”. Rezultatele clasei a VIII-a „B” sunt cele mai scăzute: „intrușii” persistă în comunicare la același nivel cu arhaismele. Rusismele și anglicismele sunt aproape la același nivel, iar neologismele aproape că lipsesc. De aici putem face următoarea concluzie: vocabularul elevilor din clasele chestionate lasă de dorit. Aproape că lipsește sau e la un nivel foarte scăzut cultura comunicării și utilizarea limbajului literar în comunicarea cotidiană. Chestionarea efectuată descrie foarte concret

situația nivelului de comunicare în fiecare clasă și redă calitatea vocabularului utilizat în particular pentru fiecare elev. Elevii de liceu sunt cei ce comunică prin intermediul unui amalgam de neologisme în alianță cu argourile specifice domeniilor de cunoaștere studiate pe parcursul celor trei ani de liceu. Persistă în acest unison de cuvinte și unele arhaisme, jargoane și rusisme. Rusismele sunt cuvinte apărute în limba română în urma procesului de simbioză între limba rusă și dialectul moldovenesc, dar utilizate frecvent în comunicarea cotidiană a tinerilor, a elevilor de liceu, de la ciclul gimnazial, și împrumutate în procesul de comunicare din uzul actual al limbii vorbite. În chestionarele selectate am remarcat unele descoperiri de cuvinte ca: „terpește”, „ceva-to”, „cineva-to”. Acest limbaj al elevilor are o imensă tensiune spre reciprocitate, ei comunicând transmit noțiuni, idei pe care le creează uneori spontan, fără să conștientizeze că acest cuvânt nu e tocmai potrivit la momentul respectiv și nici nu se înscrie în context. Elevul își poate perfecționa limbajul prin propria autoanaliză de vocabular de care dispune pentru a se comunica pe sine și a-și crea propria imagine de sine. Elevul de liceu dispune de un volum mai mare de cuvinte și, deci și numărul neologismelor va fi mai mare, mai sofisticat și corespunzător noțiunilor studiate la disciplinele școlare și conform gradului de implicare în procesul instructiv-educativ. Importanța lecturii este evidentă și mereu actuală. Lectura este un instrument care dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni, făcându-se ecoul capacităților de gândire și limbaj. Lectura elevilor este un act intelectual esențial, care trebuie îndrumat și supravegheat de școală și familie. „Cartea este un ospăț al gândurilor la care oricine este poftit.” Dacă vom ști să trezim interesul elevilor noștri pentru citit, dacă vom îndruma, verifica și stimula în acest scop, vom crește generații care vor simți o „sete” permanentă de citit, de cunoaștere, de lărgire a orizontului cultural, ceea ce se va răsfrânge pozitiv asupra vieții și activității lor, căci, așa cum spunea Miron Costin, „Nu e alta mai frumoasă și mai de folos în toată viața omului zăbavă decât cetitul cărților”.

Ala BOLDESCU,
profesoară

de limbă și literatură română,
grad didactic I, master TMI IȘE

Eficiența formării cadrelor didactice la nivel instituțional

Societatea umană evoluează scontinuu pe calea progresului, uneori cu pași rapizi, uneori confruntându-se cu diverse probleme și dificultăți. Un domeniu important și prioritar al statului în orice situație trebuie să fie Educația, care, la rândul ei, are nevoie de o formare continuă pentru a corespunde cerințelor actuale ale societății și ale școlii contemporane, pregătind cadre didactice pentru a fi integrate activ și calitativ în viața școlară și socială.

Situația de criză pandemică a scos la iveală problemele existente în școală și societate, confruntându-se cu dificultatea în procesul predare-învățare-evaluare, în perioada învățării la distanță care, cu certitudine, și-a adus aportul la o schimbare radicală a mentalității noastre. În acest context, se observă o schimbare esențială a cerințelor în sistemul educațional, pentru a face cadrele didactice să devină mai flexibile, mai conștiente și mai bine pregătite pentru o viață profesională, care să corespundă cerințelor secolului XXI, numit „secolul digital”.

Tehnologiile moderne, fără să conștientizăm, influențează asupra societății. Sursele de informare pe care le accesăm (media tradițională, presa scrisă, radioul, televiziunea), atât serviciile digitale (aplicațiile și resursele sociale online) ne oferă beneficii pentru dezvoltarea personală și profesională.

Odată cu situația pandemică COVID-19, întreaga lume, universități, colegii și școlii, au fost nevoite să se conformeze restricțiilor aprobate de Guvern și să-și pregătească profesorii pentru schimbare în procesul educațional. Pe măsură implementării procesului educațional online,

instituțiile, profesorii și elevii au trecut la o nouă formă de instruire bazată pe inovațiile tehnologice - educația la distanță.

Schimbările în sistemul educațional au avut loc datorită resurselor online care sunt convenabile și accesibile, permițând ca întregul proces de predare-învățare-evaluare să devină mai captivant și adaptat „elevului digital”. La începutul situației elevii și profesorii nu beneficiau de resurse online gratuite. Dar cu suportul Ministerului Educației și Cercetării, al tuturor factorilor implicați în dezvoltarea resurselor educaționale pentru moment beneficiem de o bibliotecă digitală dezvoltată și bogată (www.educatieonline.md), care a venit ca un răspuns la nevoia de implementare a p.1 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, nr.1, din 18.03.2020, care stipulează obligativitatea organizării în instituțiile de învățământ de toate nivelurile a procesului educațional la distanță, prin utilizarea tehnologiilor informaționale și comunicaționale online.

Biblioteca Educație Online a pus la dispoziția cadrelor didactice, părinților și elevilor un organizator de resurse digitale, care permite crearea de mape tematice, prin completarea mai multor resurse disponibile. Cadrele didactice pot gestiona resursele digitale, combinându-le în predarea tradițională în baza manualelor școlare și resurselor digitale interactive: jocuri, teste, fișe de lucru, postere etc.

Pentru îmbunătățirea activității de pregătire profesională continuă a resurselor umane din instituțiile de educație, a fost necesar ca managerii să desfășoare acțiuni care să aibă în vedere cunoașterea exactă a cererii de pregătire profesională și nevoilor de formare continuă a angajaților, urmată de informarea tuturor celor interesați cu privire la pregătirea profesională digitală.

Cadrele didactice au fost motiva-

te și sprijinite pentru a-și îmbogăți cunoștințele digitale și a dobândi noi competențe necesare îndeplinirii cu succes a atribuțiilor de serviciu. Astfel, pe parcursul lunii noiembrie, am organizat sesiuni de formare în cascadă, la care au participat peste 20 de cadre didactice din gimnaziul Beleavini. Scopul acestei formări a fost de a instrui cadrele didactice pentru a desfășura un proces educativ-instructiv de calitate, în contextul învățământului la distanță sau mixt, prin dobândirea competențelor specifice necesităților și actualizarea tehnicilor și a instrumentelor folosite în practica didactică.

Scopul a fost realizat, astfel cadrele didactice ale gimnaziului Beleavini au fost informate și ghidate cu privire la diverse modalități creative de a integra eficient resursele bibliotecii digitale în procesul de predare-învățare-evaluare tradițional, la distanță și mixt, au reușit să instruiască elevii și împreună au aplicat competențele digitale dobândite la orele desfășurate tradițional și în regim online.

Putem afirma că Biblioteca Digitală a unit, aidoma unei rețele naționale invizibile, elevi, părinți, pedagogi, manageri școlari, parteneri strategici, voluntari, sponsori, administrația publică locală într-un efort comun de a rămâne conectați unii cu ceilalți, de a asigura continuarea procesului educațional, prin intermediul tuturor mijloacelor disponibile și efective.

Seminarele instructive au fost structurate pe nivele teoretice, lecții de curs - prelegeri, și pe nivel practic - seminare practice și aplicative, care au fost apreciate în baza lucrului individual efectuat de cadrele didactice.

Cursul teoretic a fost bazat pe cinci module tematice:

- Resursele oferite de biblioteca digitală „EDUCAȚIE ONLINE” educatieonline.md;
- Tehnici interactive de lucru cu resursele oferite de biblioteca digitală „EDUCAȚIE ONLINE”;

- Evaluarea sincronă și asincronă, scrisă și orală, în baza resurselor oferite de biblioteca digitală „EDUCAȚIE ONLINE”;
- Abordarea trans-, pluri- și interdisciplinară în baza bibliotecii digitale „EDUCAȚIE ONLINE”;
- Tehnica ghidului de învățare în baza resurselor oferite de biblioteca digitală „EDUCAȚIE ONLINE”.

Accesând produsele educaționale ale bibliotecii digitale, profesorii și elevii găsesc surse informaționale necesare dezvoltării competențelor specifice la fiecare disciplină, care completează învățarea clasică, de la școală, cu cea online, care are câteva beneficii indubitabile. În cazul platformei electronice, informațiile sunt accesibile oricând, profesorii și elevii putând accesa acest produs educațional online în orice moment. Informația educațională stocată pe platformă poate fi vizualizată și utilizată de câte ori este necesară.

Odată cu aplicarea educației la distanță și mixt am constatat un șir de avantaje și dezavantaje:

Avantaje:

- Accesarea rapidă a materialelor didactice, prin distribuirea lor de către profesori, a informațiilor, fișelor, video etc., și existența feedback-ului efectiv între elev și profesor;
- Posibilitatea vizualizării conținuturilor multimedia, care a demonstrat faptul eficienței învățării vizuale;
- Folosirea unei game bogate de conținuturi interactive;
- Schimb de bună experiență pedagogică, păreri sau informații.

Dezavantaje:

- Dificultăți în utilizarea tehnologiilor moderne, care necesită o formare continuă în domeniul dat;
- Lipsa comunicării reale/fizice

duce la dificultăți în comunicarea față în față;

- Timp liber pentru formări și cercetări virtuale;
- Acces liber la internet.

Participarea angajaților la formarea profesională continuă aduce beneficii atât persoanei implicate direct în achiziționarea de competențe, cât și managerului.

Cadrele didactice care participă activ la formări obțin o gamă largă de avantaje:

- Actualizarea cunoștințelor și deprinderilor specifice locului de lucru;
- Perfecționarea pregătirii pedagogice;
- Creșterea calității serviciilor realizate;
- Îmbunătățirea competențelor specifice comunicării, capacității de lucru în echipă;
- Adaptarea mai bună și mai rapidă la cerințele actuale ale profesiei;
- Dobândirea progresului pedagogic și dezvoltarea carierei profesionale;

Concluzionând, putem menționa că toate schimbările efectuate în sistemul educativ și în societate au dus la o adaptare continuă pentru a face față provocărilor lumii contemporane. Astfel, cadrele didactice trebuie să învețe continuu, într-un mod oportun, rapid, calificativ, eficient și inovativ.

Formarea profesională devine o cerință reală pentru fiecare cadru didactic care creează viitorul țării, prin educația generației tinere.

Zinaida BEJENARI,
director,
grad didactic I,
grad managerial superior,
Gimnaziul Beleavini,
raionul Briceni

Utilizarea platformelor educaționale și a instrumentelor web – un pas sigur în asigurarea calității procesului educațional

“Dacă un copil nu poate învăța în modul în care îi predăm, trebuie să îi predăm în modul în care el poate învăța...”
(Ignacio Estrada)

Mariana NALBAN,
profesoară de matematică,
grad didactic I,
Gimnaziul Balasinești,
raionul Briceni

Obiectivul major al educației matematice în gimnaziu rezidă atât în formarea și dezvoltarea gândirii logice, cât și în formarea și dezvoltarea competențelor școlare, pentru a valorifica potențialul intelectual personal maxim și cel creativ al elevului.

În practica educațională din Republica Moldova se implementează cea de-a IV-a generație de Curriculum la Matematică. Dezvoltarea/reconceptualizarea curriculară prevede responsabilitatea educațională a profesorului de Matematică și ponderea matematicii ca disciplină școlară. De faptul cum elevii însușesc matematica depinde în mare măsură succesele acestora la studiul multora dintre celelalte discipline școlare. În activitatea mea ca profesor de matematică, țin cont în permanență atât de specificul matematicii ca regină a tuturor științelor, cât și de faptul că Matematica este

disciplina care asigură totodată studierea conștientizată a tuturor disciplinelor școlare, permanent optez pentru a crea condiții favorabile fiecărui elev pentru ca el să-și formeze și să-și dezvolte competențele într-un ritm individual, pentru a transfera cunoștințele matematice dobândite în diverse domenii, inclusiv în viața cotidiană și în domeniul determinat de aria curriculară. Referindu-mă la conexitatea abordărilor intra- și interdisciplinare la nivelul competențelor și al conținuturilor cu alte discipline,

în contextul implementării Strategiei Moldova Digitală 2020, țin să accentuez ideea că sunt posibile diverse modalități de organizare eficientă a procesului educațional la distanță, de exemplu, pot fi aplicate platformele Zoom, Moodle, Google Classroom, Classtime, Claskik, Google meet, Educațieonline.md, studii.md etc. Utilizând tutorialele de pe pagina Platforme educaționale online (alem.aice.md), pot crea lecții online (WandEducation), colaje digitale, text și imagini (Canava, Fotojet), postere digitale (Thing Ling), grafice (Beam, Infogr.am), cărți digitale (Book Creator, Bookemon, Flipsnack), pot crea portofolii digitale (Wakelet), crea și realiza jocuri educative (Umaigra), jocuri interactive (Jeopardy Game, Purpose Games), edita filmulețe (ClipChamp), realiza prezentări Power Point (IS-SUU), crea hărți conceptuale (Trading Card, Coggle, Bubbl.us), crea și aplica teste interactive online (ProProf, Quizizz, Testmoz, Quizalize, Socrative, Triventy), aplica instrumente interactive de evaluare (Plichers), verifica în timp real exerciții și teste (ASQ.ro), organiza și realiza conferințe web (Discord, My Own conference). Actualmente lucrez asupra filmării unor lecții de matematică (lecții video), pe

care ulterior le voi transmite elevilor (ScreenCast-omatic, Screencastify).

În perioada învățării online, am realizat activități de evaluare la distanță care, la rândul lor, presupun utilizarea diverselor instrumente de evaluare, inclusiv a celor online. Pentru a crea teste interactive și diverse evaluări formative și sumative, utilizez următoarele instrumente web:

În continuare prezint cititorilor câteva imagini de la orele de matematică, în cadrul cărora utilizez diverse instrumente web:

Am prezentat bunele practici privind utilizarea instrumentelor web în cadrul mai multor evenimente, precum:

- Ședințe Comisiei metodice din Gimnaziul Balasinești;
- Ședințe Consiliului profesoral;
- Seminarului raional la matematică „Utilizarea platformelor educaționale la disciplina Matematică”;
- Webinarului de formare / schimb de experiență cu directorii adjuncți pentru instruire la nivel de raion;
- Școlii de toamnă Platforme educaționale online

În cadrul Bibliotecii „Educație online” am plasat toate activitățile interactive pe care le-am creat, organizate pe clase, discipline, teme, pentru ca mai mulți profesori din Republica Moldova și România să poată beneficia de ele. Activitățile create au un caracter deschis publicului larg. În rezultat, am primit certificate conform numărului de activități expediate la final.

APARIȚII EDITORIALE

Personaje în tunelul tranziției

La finele anului trecut, Galina Anițoi, doctor în filologie, cercetător științific coordonator la Institutul de Filologie Română „B. P.-Hasdeu” al USM, a publicat studiul monografic, nominalizat în titlu, în care ia în discuție personajul literar, în linii mari, din cadrul literaturii române. În *Argument*, autoarea ne informează că întreprinde „o examinare a imaginarului literar al tranziției postcomuniste care, în mersul ei, își dezvoltă, în egală măsură, *splendorile și mizeriile*. Jalonând premisele tranzitologiei literare ca metodă de cercetare ce oferă resurse notabile pentru o viziune de analiză integratoare, cercetătoarea precizează că un atare „subiect e la ordinea zilei”, întrucât tranziția „pare să nu aibă sfârșit”. Tot în *Argument* sunt trasate câteva dintre ipostazele personajului literar: nostalgicul după comunism, politicianul, copiii însingurați și emigranții. E binevenită constatarea autoarei că tranziția postcomunistă din R. Moldova, aparent interminabilă, „se suprapune peste o altă tranziție pe care o traversează omenirea, cea către o nouă ordine mondială”.

În primul compartiment al cărții, intitulat *Paradigma tranzitologică și literatura*, se realizează o incursiune istorico-teoretică a fenomenelor tranziție și tranzitologie, apoi sunt evidențiate reperele conceptuale și cele metodologice privind tranziția ca tunel. „Ansamblul de probleme pe care le impune tranziția, subliniază autoarea, a depășit cadrul științei politice, devenind subiect de interes pentru savanți din mai multe domenii: sociologie, istorie, filosofie, culturologie, psihologie, antropologie, literatură etc. și a permis deschiderea de noi orizonturi epistemologice”.

Considerarea tranzitologiei și ca metodă de cercetare literară a plasat investigarea fenomenului artistic într-un cadru larg interdisciplinar. De aici provine apelarea autoarei la surse diverse ca profil și autori din diferite spații geografice: de exemplu, lucrări semnate de Ion Simuț, I. P. Hintba, Dan Nicu, Jean Grugel, Ion Vareaghin, Victor Saca, Vladimir Pasti, Domenico Fisichella și alții. În compartimentul *Tranziția ca tunel*

se constată că această acțiune străbate inevitabil *valea plângerii*, că ea a produs șomaj, corupție, migrație, proliferarea mediocrității, mari decepții și incremenire „în fața unui viitor care nu se mai naște” (Mircea V. Ciobanu).

Cu deosebit interes se citește capitolul II *Ipostaze ale personajului tranziției*, în care sunt discutate următoarele tipuri de personaje: nostalgicul după comunism, politicianii („aleșii poporului”), copiii însingurați ai tranziției și dramele emigrantului.

Tipul nostalgicului după comunism este ilustrat în baza romanelor semnate de Dan Lungu, Dumitru Crudu și Iulian Ciocan, ilustrații care, alese cu pricepere, se citesc cu interes și plăcere. Concluzia este următoarea: nostalgicii „indică asupra remanențelor unei mentalități deformate de sistemul totalitar fals și alienant. Pe de altă parte, prin vocea acestor personaje autorii denunță defectele tranziției postcomuniste”.

Dacă pentru a ilustra chipul nostalgicului după comunism cercetătoarea Galina Anițoi a luat în discuție romanele a trei autori, atunci pentru chipul politicianului – palavrăgiul solemn, în esență hot și afacerist – autoarea a recurs la cinci scrieri prozastice semnate de Constantin Cheianu, Nicolae Popa, Val Butnaru, Iulian Frunțașu și Iulian Ciocan. În textele acestor prozatori, politicianul figurează ca o „faună mizerabilă care se autointitulează „aleșii poporului”, ca o lume de pigmei plini de sine, impostori, demagogi care-și promovează interesele proprii și cele de cartel. Convingerea fermă a acestora, subliniază exegeta, e următoarea: cine își dorește să ducă o viață fără griji în R. Moldova – să-și croiască drum în politică. Printre aceștia avem traficanți de țigări și hoți de proprietăți publice. Unul dintre ei controlează din umbră instituțiile statului.

Din cauza tuturor acestora, oamenii au fugit din țară „ca din calea ciurmei”. Împărțim pe deplin concluzia Galinei Anițoi, precum că aceste personaje „divulgă atitudinea critică a prozatorilor față de o lume

promiscuă, lipsită de repere”, dar mi se pare prea îngăduitoare constatarea că acești indivizi trăiesc „la limita dintre rezonabil și absurd”. Locul lor, cred eu, e cu precădere în sfera absurdului și a nimicniciei. Ei sunt vinovații principali că, la etapa actuală, o treime din populația Basarabiei a părăsit baștina, afectând astfel familia – fundamentul societății – și argățește străinătatea.

În subcapitolul *Copiii însingurați ai tranziției* sunt luate în discuție două scrieri epice: romanul *Fetița care se juca de-a Dumnezeu* de Dan Lungu și *Kinderland* de Lilianna Corobcă. Ambele romane conțin drame sfâșietoare privind copiii părăsiți de părinții care au plecat peste hotare din cauza lipsei locurilor de muncă în republica noastră. Autoarea studiului în discuție explorează reușit atât situațiile evocate în pânzele artistice respective, cât și meditațiile de ordin istorico-literar și psihologic expuse pe marginea lucrărilor artistice, anume: destrămarea copilăriei, dereglări în dezvoltarea psihoeemoțională a vârstarelor umane – copii orfani cu părinți în viață. Are perfectă dreptate autoarea studiului când conchide că acestea „sunt drame personale și general-umane deopotrivă”.

Încheie studiul compartimentul *Drama emigrantului* care demonstrează că exodul multora dintre persoane s-a dovedit a fi dureros, traumatizant, căci străinătatea se lasă greu (sau aproape deloc) imblânzită, că e apăsător dorul de plaiul natal, de cei rămași acasă, dar și mai greu este să te împaci cu situația că izolarea de cei de acasă provoacă înstrăinare și îndepărtare, care vine din partea familiei. Aceste fenomene deplorabile, provocate de polarizarea societății în bogați și săraci, le aflăm exprimate cu iscusință în proza lui Dan Lungu *Fetița care se juca de-a Dumnezeu* și în cea a Cludiei Partole *Totentanz sau Viața unei nopți*. Ambele scrieri sunt comentate succint, clar și relevant de către Galina Anițoi, care a conștientizat profund că literatura artistică este, prin esența ei, mijloc eficient de comunicare și sensibilizare.

Prin volumul monografic *Inadaptatul în proza românească interbelică* (Chișinău, 2007) și prin studiul recent apărut *Personaje în tunelul tranziției* (Chișinău, 2022), Galina Anițoi face dovada unei cercetătoare serioase și cu perspective solide.

Dumitru APETRI,
doctor în filologie

A fost lansat un program de formare profesională pentru îngrijitor/îngrijitoare de copii

Ministerul Educației și Cercetării a lansat un program de formare profesională pentru îngrijitor/îngrijitoare de copii în cadrul Colegiului „Alexei Mateevici”. Programul a fost dezvoltat cu sprijinul Organizației Internaționale pentru Migrație, Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și Guvernului Elveției. Activitățile de formare se vor desfășura în perioada 1 martie - 31 mai 2023.

Scopul programului este de a forma specialiști și specialiste capabili/capabile să asigure creșterea și dezvoltarea armonioasă a copilului într-un mediu prietenos și sănătos, să organizeze activități creative și de relaxare pentru a asigura starea de confort

și educația copilului. Totodată, programul urmărește să dezvolte responsabilitatea pentru îngrijirea sănătății și bunăstării copilului, stabilirea alimentației corecte, precum și asigurarea securității.

În prima grupă s-au înscris 40 de persoane din țară și din diasporă, care vor fi instruite gratuit, datorită sprijinului oferit de partenerii de dezvoltare.

CENTRUL FORMARE CONTINUĂ ȘI LEADERSHIP

A început înscrierea la Programele de recalificare!

Centrul Formare Continuă și Leadership al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” anunță demararea procesului de înscriere la Programele de recalificare:

- Arte plastice
- Educație civică/ Educație entru societate
- Educație tehnologică
- Geografie
- Informatică
- Istorie
- Limbă engleză
- Limbă franceză
- Limbă și literatură română
- Limbă și literatură rusă
- Matematică
- Pedagogie preșcolară (60 credite)
- Pedagogie preșcolară (120 credite)

- Pedagogie în învățământul primar
- Psihopedagogie
- Psihopedagogie specială

Toți cei care doresc să beneficieze de servicii de recalificare calitative sunt invitați să se înscrie la programele CFCL accesând linkul: <https://cfcl.upsc.md/inscriere-la-programe-de-recalificare-profesionala/>

- Pentru informații suplimentare, apelați:**
- Departamentul Educația Timpurie și Învățământ Primar - 079 755 977
 - Departamentul Psihopedagogie, Psihologie și Management Educațional - 069 362 621
 - Departamentul Formarea Continuă a Profesorilor - 060 951 756

ATENȚIE! CONCURS!

Instituția Publică Liceul Teoretic „Onisifor Ghibu” din mun. Chișinău (str. Nicolae H. Costin 63/A) anunță concurs pentru ocuparea funcției vacante de **director adjunct** pentru probleme de instruire – 1,0 unitate.

Termenul limită de prezentare a documentelor: 20 aprilie 2023, ora 17.00.

Actele vor fi depuse în anticamera IPLT „Onisifor Ghibu”, între orele 8.00-16.00 sau la adresa de e-mail: onisiforghibu2000@gmail.com.

Informații suplimentare puteți obține pe pagina WEB a instituției <https://liceul-ghibu.com/> și la telefoanele: 022518231/ 022519779.

AVIZ

Instituția Publică Centrul de Excelență în Transporturi anunță concurs pentru ocuparea funcției vacante de

director adjunct pentru instruire și educație.

Dosarele pot fi depuse în orele de program: 8⁰⁰ - 16³⁰, pauza de masă: 12⁰⁰ - 12³⁰ în anticamera instituției, la secretariat, biroul 103, precum și pe adresa de e-mail: ctcav@araxinfo.com.

Termenul limită de depunere a actelor pentru concurs: 11.04.2023.

Telefoane de contact: 022 523512; 022 523482; 022 505082.

Informații suplimentare privind condițiile de participare și actele din dosarul ce urmează a fi prezentat la concurs pot fi găsite în Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de conducere în instituțiile de învățământ profesional tehnic, pe site-ul Ministerului Educației și Cercetării al RM sau în Monitorul Oficial nr.206-210 din 07.08.2015, modificat OME 283 din 12.04.16< MO 256-267 din 12.08.2016 art.1283, în vigoare din 12.08.2016, precum și la telefoanele de contact menționate mai sus.

Administrația

Univers Pedagogic pro

Chișinău, MD 2059, str. Doina, nr. 104, et 4

E-mail: univers2@mail.ru, univers.pedagogic@gmail.com

Tipar: ÎSFEF „Tipografia Centrală”. Comanda nr. 9236.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

RESPONSABIL DE EDIȚIE ▶ Oxana Parașciuc

REDACTOR PRINCIPAL ▶ Nicolae Jantic

REPORTERI ▶ Iulian Bogatu,

Silvia Țurcan

CORECTOR ▶ Elvira Țăganăș-Pântea

MACHETATOR ▶ Iurie Babii

Redacția nu corespundează cu autorii, nu recenzează și nu restituie materialele necomandate. Preluarea articolelor și pozelor este posibilă doar cu acordul prealabil al redacției.

INDICE DE ABONARE LA:

„Poșta Moldovei” – PM21741

„Moldpresa Grup” SRL

Abonare online: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/264>